

Dictamen en relació amb la consulta d'una entitat de dret públic sobre la comunicació de dades de contacte corporatives a diferents departaments de l'Administració de la Generalitat

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una entitat de dret públic (en endavant, l'entitat) en què planteja si pot lliurar al Departament d'Empresa i Coneixement, a la Direcció General d'Indústria d'aquest Departament, i al Departament de la Presidència les dades de contacte corporatives de què n'és responsable.

Analitzada la petició i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

L'entitat manifesta, en la seva consulta, que és responsable d'una base de dades en què hi consten les dades de contacte corporatives de professionals i de persones que treballen en empreses i organitzacions amb les quals interactua.

Aquestes dades, sosté, es tracten a l'empara de la base jurídica de l'article 6.1.e) del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD), relativa al "*cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento*".

En concret, la Llei (...) per a agilitar l'activitat administrativa, crea l'entitat, com a entitat de dret públic de la Generalitat de Catalunya que actua subjecta al dret privat, amb personalitat jurídica pròpia, amb la missió d'impulsar la competitivitat i el creixement del teixit empresarial català, a través del foment de la innovació, la internacionalització empresarial i l'atracció d'inversions.

L'entitat manifesta que el Departament d'Economia i Coneixement, a què es troba adscrita l'entitat, així com la Direcció General d'Indústria d'aquest Departament, i també el Departament de la Presidència de l'Administració de la Generalitat li han sol·licitat en diverses ocasions la cessió d'aquestes dades, a efectes de poder dur a terme les respectives funcions dins de les seves pròpies competències.

Tot seguit, planteja si aquesta cessió podria entendre's emparada per les previsions de l'article 19.3 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), segons el qual:

"Los responsables o encargados del tratamiento a los que se refiere el artículo 77.1 de esta ley orgánica podrán también tratar los datos mencionados en los dos apartados anteriores cuando ello se derive de una obligación legal o sea necesario para el ejercicio de sus competencias."

Així mateix, fa algunes consideracions sobre el compliment del deure d'informar els afectats sobre el tractament de les seves dades en cas que la cessió es considerés lícita.

Aquestes qüestions s'examinen en els apartats següents d'aquest dictamen.

III

D'entrada, recordar, en atenció a la informació personal que seria objecte de cessió, que, tal com es va posar de manifest en el Dictamen 40/2017 (FJ II), emès en data 3 d'octubre de 2017 per aquesta Autoritat en relació amb una consulta formulada per l'entitat sobre el sotmetiment de determinades dades professionals a la normativa de protecció de dades i la legitimació per a la seva utilització (disponible al web de l'Autoritat, <http://apdcat.gencat.cat>), la plena aplicabilitat de l'RGPD, que va tenir lloc el 25 de maig de 2018, ha comportat que el tractament de dades de contacte de persones físiques que presten serveis a persones jurídiques i d'empresaris individuals resti sotmès a la legislació de protecció de dades de caràcter personal.

L'RGPD estén el seu àmbit de protecció a les dades personals enteses com *“toda información sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»)»* (article 4.1).

En virtut del principi de primacia i de l'efecte directe dels Reglaments de la Unió Europea, les disposicions internes dels Estats membres que s'oposen al que estableix l'RGPD han estat desplaçades per les seves previsions.

Aquest ha estat el cas de les exclusions que preveu el Reglament de desplegament de la (derogada) Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades personals, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre (en endavant, RLOPD), en els seus articles 2.2 i 2.3:

“2. Este Reglamento no será aplicable a los tratamientos de datos referidos a personas jurídicas, ni a los ficheros que se limiten a incorporar los datos de las personas físicas que presten sus servicios en aquellas, consistentes únicamente en su nombre y apellidos, las funciones o puestos desempeñados, así como la dirección postal o electrónica, teléfono y número de fax profesionales.

3. Asimismo, los datos relativos a empresarios individuales, cuando hagan referencia a ellos en su calidad de comerciantes, industriales o navieros, también se entenderán excluidos del régimen de aplicación de la protección de datos de carácter personal.”

Cal, per tant, tenir present que qualsevol tractament que es dugui a terme d'aquestes dades, entès com *“cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, **comunicación por transmisión**, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción”* (article 4.2) RGPD), restarà sotmès a la legislació de protecció de dades de caràcter personal.

IV

L'RGPD estableix que tot tractament de dades personals (en el present cas, la cessió de les dades a què es refereix la consulta) ha de ser lícit, lleial i transparent (article 5.1.a)).

Per tal que el tractament sigui lícit, les dades han de ser tractades *“con el consentimiento del interesado o **sobre alguna otra base legítima establecida conforme a Derecho, ya sea en***

el presente Reglamento o en virtud de otro Derecho de la Unión o de los Estados miembros a que se refiera el presente Reglamento, incluida la necesidad de cumplir la obligación legal aplicable al responsable del tratamiento o la necesidad de ejecutar un contrato en el que sea parte el interesado o con objeto de tomar medidas a instancia del interesado con anterioridad a la conclusión de un contrato” (considerant 40 RGPD).

L'article 6.1 de l'RGPD regula les bases jurídiques en les que pot fonamentar-se el tractament de dades personals. En concret, l'apartat e) disposa que el tractament serà lícit si “*es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento*”.

L'article 6.3 de l'RGPD estableix que la base del tractament indicat en aquest article 6.1.e) ha d'estar establerta pel Dret de la Unió europea o pel dret dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament.

La remissió a la base legítima establerta conforme el dret intern dels Estats membres a què fa referència aquest article requereix que la norma de desenvolupament, en tractar-se la protecció de dades personals d'un dret fonamental, tingui rang de llei (article 53 CE), tal com ha vingut a reconèixer l'article 8 l'LOPDGDD, ja citada.

El Departament d'Economia i Coneixement (inclosa la Direcció General d'Indústria) i el Departament de la Presidència de l'Administració de la Generalitat sol·liciten a l'entitat, la qual depèn d'aquesta mateixa Administració, les dades de contacte de què disposa respecte persones que presten els seus serveis en entitats amb què es relaciona i també respecte empresaris individuals i altres professionals, als efectes de poder dur a terme les respectives funcions dins de les competències que cadascun d'aquests departaments té legalment atribuïdes.

Tenint en compte aquestes manifestacions, no es pot descartar que, en el present cas, la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD, a què s'ha fet esment, pogués emparar la cessió de dades pretesa, en la mesura que concorri una norma amb rang de llei que atribueixi als departaments esmentats competències sobre una matèria per a l'exercici de les quals sigui necessari disposar d'aquest tipus d'informació personal.

En qualsevol cas, cal tenir present, com s'apunta en la consulta, que l'LOPDGDD recull una sèrie de supòsits en què determinats tractaments de dades, sempre que es compleixin certs requisits, es consideraran lícits (Títol IV).

Un d'aquests tractaments és el relatiu al tractament de les dades de contacte, d'empresaris individuals i de professionals liberals, respecte el qual l'article 19 estableix que:

“1. Salvo prueba en contrario, se presumirá amparado en lo dispuesto en el artículo 6.1.f) del Reglamento (UE) 2016/679 el tratamiento de los datos de contacto y en su caso los relativos a la función o puesto desempeñado de las personas físicas que presten servicios en una persona jurídica siempre que se cumplan los siguientes requisitos:

- a) Que el tratamiento se refiera únicamente a los datos necesarios para su localización profesional.*
- b) Que la finalidad del tratamiento sea únicamente mantener relaciones de cualquier índole con la persona jurídica en la que el afectado preste sus servicios.*

2. La misma presunción operará para el tratamiento de los datos relativos a los empresarios individuales y a los profesionales liberales, cuando se refieran a ellos

únicamente en dicha condición y no se traten para entablar una relación con los mismos como personas físicas.

3. Los responsables o encargados del tratamiento a los que se refiere el artículo 77.1 de esta ley orgánica podrán también tratar los datos mencionados en los dos apartados anteriores cuando ello se derive de una obligación legal o sea necesario para el ejercicio de sus competencias.”

Entre els responsables del tractament inclosos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, a què expressament fa referència aquest article 19 de l'LOPDGDD, hi trobem les administracions de les comunitats autònomes, així com llurs organismes públics i entitats de dret públic, entre d'altres.

A la vista d'això, pot dir-se que la comunicació de dades pretesa en el present cas entre l'entitat i els departaments esmentats de l'Administració de la Generalitat trobaria empara en la mateixa LOPDGDD, sempre que es compleixin els requisits establerts en aquest article 19, això és:

- a) Que la comunicació compregui únicament les dades de contacte necessàries per a la localització professional de les persones afectades (les persones físiques que presten serveis en una persona jurídica i els empresaris individuals).
- b) Que la comunicació tingui per finalitat mantenir relacions de qualsevol índole amb la persona jurídica en què l'afectat presta els seus serveis o bé, en el cas d'empresaris individuals, adreçar-s'hi en el marc de la seva activitat empresarial (no per entaular-hi una relació com a persones físiques).
- c) Que la comunicació s'emmarqui en l'exercici de les competències que els cessionaris tinguin atribuïdes per l'ordenament jurídic.

En el cas que ens ocupa, cal tenir present que, per la informació de què es disposa, sembla que la comunicació comprendria la base de dades de contacte corporatives de professionals i de persones que treballen en empreses i organitzacions amb les quals l'entitat interactua.

Assenyalar que els tractaments de dades que du a terme l'administració pública estan subjectes als principis establerts a l'RGPD, entre ells, el principi de minimització de dades (article 5.1.c)), per la qual cosa només podran considerar-se legítims els tractaments de dades que siguin adequades, pertinents i limitades al que és necessari en relació amb les finalitats per a les quals es tracten.

D'acord amb això, l'habilitació conferida per l'article 19.3 de l'LOPDGDD només operaria respecte les dades estrictament necessàries per a la localització professional de les persones afectades, això és nom, cognoms, adreça postal o electrònica, telèfon i número de fax professionals i, si s'escau, el lloc exercit, però no altre tipus d'informació personal que pugui constar en aquesta base de dades.

Així doncs, si, per a l'exercici d'una funció pública, és necessari que el departament competent hagi de poder adreçar-se al conjunt de persones a què es refereix la dita base de dades, la seva comunicació per l'entitat, limitada a les dades de contacte abans assenyalsades, s'adequaria a aquest principi de minimització i, per tant, podria considerar-se lícita.

Per contra, si només fos necessari adreçar-se a un determinat empresari o a una determinada empresa o entitat, a través de la persona de referència, en virtut del principi de minimització, només resultaria adequada -i, per tant, lícita- la comunicació de les dites dades de contacte

d'aquestes persones en concret (no del conjunt de persones que conformen la base de dades).

En aquest sentit, el considerant 31 de l'RGPD explicita: *“Las solicitudes de comunicación de las autoridades públicas siempre deben presentarse por escrito, de forma motivada y con carácter ocasional, y no deben referirse a la totalidad de un fichero ni dar lugar a la interconexión de varios ficheros. El tratamiento de datos personales por dichas autoridades públicas debe ser conforme con la normativa en materia de protección de datos que sea de aplicación en función de la finalidad del tratamiento”*.

També caldria, per tant, que els departaments que sol·liciten la comunicació o cessió de les dades motivessin, en llur petició adreçada a l'entitat, la finalitat a què respon el tractament d'aquestes dades, dins de les competències que tinguin atribuïdes, la qual haurà d'ésser compatible amb la finalitat per a la qual es varen recollir inicialment les dades, tal com estableix l'article 6.4 de l'RGPD. Correspon a l'entitat comprovar aquesta compatibilitat entre finalitats.

Assenyalar que, un cop obtingudes les dades, el seu tractament per a una finalitat diferent a la que va justificar la comunicació des de l'entitat hauria de comptar, en tot cas, amb la concurrència d'alguna de les bases jurídiques establertes en la legislació de protecció de dades.

També hauria d'ajustar-se a allò establert a l'article 155 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, en la seva redacció donada pel Reial decret llei 14/2019, de 31 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents per raons de seguretat pública en matèria d'administració digital, contractació del sector públic i telecomunicacions, segons el qual:

“Artículo 155. Transmisiones de datos entre Administraciones Públicas.

1. De conformidad con lo dispuesto en el Reglamento (UE) 2016/679 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 27 de abril de 2016, relativo a la protección de las personas físicas en lo que respecta al tratamiento de datos personales y a la libre circulación de estos datos y por el que se deroga la Directiva 95/46/CE y en la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales y su normativa de desarrollo, cada Administración deberá facilitar el acceso de las restantes Administraciones Públicas a los datos relativos a los interesados que obren en su poder, especificando las condiciones, protocolos y criterios funcionales o técnicos necesarios para acceder a dichos datos con las máximas garantías de seguridad, integridad y disponibilidad.

2. En ningún caso podrá procederse a un tratamiento ulterior de los datos para fines incompatibles con el fin para el cual se recogieron inicialmente los datos personales. De acuerdo con lo previsto en el artículo 5.1.b) del Reglamento (UE) 2016/679, no se considerará incompatible con los fines iniciales el tratamiento ulterior de los datos personales con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica e histórica o fines estadísticos.

3. Fuera del caso previsto en el apartado anterior y siempre que las leyes especiales aplicables a los respectivos tratamientos no prohíban expresamente el tratamiento ulterior de los datos para una finalidad distinta, cuando la Administración Pública cesionaria de los datos pretenda el tratamiento ulterior de los mismos para una finalidad que estime compatible con el fin inicial, deberá comunicarlo previamente a la Administración Pública cedente a los efectos de que esta pueda comprobar dicha compatibilidad. La Administración Pública cedente podrá, en el plazo de diez días oponerse motivadamente. Cuando la Administración cedente sea la Administración

General del Estado podrá en este supuesto, excepcionalmente y de forma motivada, suspender la transmisión de datos por razones de seguridad nacional de forma cautelar por el tiempo estrictamente indispensable para su preservación. En tanto que la Administración Pública cedente no comunique su decisión a la cesionaria esta no podrá emplear los datos para la nueva finalidad pretendida.

Se exceptúan de lo dispuesto en el párrafo anterior los supuestos en que el tratamiento para otro fin distinto de aquel para el que se recogieron los datos personales esté previsto en una norma con rango de ley de conformidad con lo previsto en el artículo 23.1 del Reglamento (UE) 2016/679.”

V

L'entitat fa algunes consideracions en la seva consulta sobre el compliment del deure d'informar els afectats sobre el tractament de les seves dades en cas que la cessió es considerés lícita.

Assenyala que correspondria als departaments cessionaris informar les persones interessades en els termes de l'article 14 de l'RGPD. Alhora, preveu dur a terme dues actuacions: per una banda, informar aquests interessats, prèviament a la cessió de les seves dades, d'aquesta comunicació; per altra banda, adequar les actuals clàusules informatives a efectes d'informar futurs interessats sobre la dita cessió de dades.

L'obligació d'informar les persones interessades sobre les circumstàncies relatives al tractament de les seves dades personals recau sobre el responsable del tractament (article 12 RGPD).

Per tant, correspondria a l'entitat lliurar a les persones interessades, en el moment en què s'obtenen les seves dades, el conjunt d'informació a què es refereix l'article 13 de l'RGPD, que inclou la relativa a *“los destinatarios o las categorías de destinatarios de los datos personales, en su caso”* (apartat 1.e)), que hauria d'incloure la informació sobre les comunicacions que es preveu fer.

Per destinatari cal entendre *“la persona física o jurídica, autoridad pública, servicio u otro organismo al que se comuniquen datos personales, se trate o no de un tercero. (...)”* (article 4.9) RGPD).

En el present cas, cal tenir en consideració que, en el moment en què les dades varen ser recollides, la seva comunicació o cessió a determinats departaments de l'Administració de la Generalitat per a l'exercici de les competències que aquests tenen atribuïdes (destinatari, per tant, de la dita informació) no estava prevista, per la qual cosa l'entitat no va informar d'aquest extrem a les persones afectades.

L'entitat planteja adequar les actuals clàusules informatives a efectes d'informar sobre la dita cessió de dades a aquests departaments a les persones amb qui, a partir d'ara, es relacioni l'entitat en exercici de llurs funcions. Aquesta actuació és considerada del tot necessària, per tal de complir correctament amb aquest deure d'informació a l'interessat.

Apuntar que, per tal de facilitar aquest compliment, l'LOPDGDD (article 11) ha previst la possibilitat de lliurar a l'interessat la informació exigible per capes o nivells.

Aquest mètode consisteix en presentar una informació “bàsica” (informació resumida) en un primer nivell, de manera que es pugui tenir un coneixement general del tractament, on s'indiqui una adreça electrònica o un altre mitjà on es pugui accedir de manera senzilla i

immediata a la resta de la informació, i, en un segon nivell, oferir la resta de la informació addicional (informació detallada).

D'optar per aquesta via, cal tenir en consideració que la dita informació "bàsica" haurà de comprendre la identitat del responsable del tractament, la finalitat del tractament i la possibilitat d'exercir els drets habeas data establerts als articles 15 a 22 de l'RGPD.

També que, si alguna dada no s'obtingués de l'interessat, caldria incloure en la informació bàsica les categories de dades objecte de tractament i la font d'on procedeixen aquestes dades personals (article 11.3 LOPDGDD).

Sobre aquestes qüestions, es recomana la consulta de la Guia per al compliment del deure d'informar a l'RGPD disponible al web de l'Autoritat.

Per la seva part, els departaments, cessionaris de les dades de què disposa l'entitat, un cop obtinguin aquestes dades, esdevindran responsables del seu tractament, per la qual cosa els correspondrà informar les persones afectades en els termes establerts a l'article 14 de l'RGPD, relatiu a la informació que el responsable ha de facilitar quan, com succeeix en el present cas, les dades no s'hagin obtingut de l'interessat.

La dita obligació d'informar els interessats no seria aplicable però si concorregués algun dels supòsits establerts a l'apartat 5 d'aquest article 14 de l'RGPD, com ara, que la persona interessada ja disposi de la informació legalment exigible (lletra a)) o que l'obtenció o la comunicació estigui expressament establerta pel dret de la Unió o dels estats membres (lletra c)).

Com s'ha vist anteriorment, en el present cas la cessió de dades es consideraria legítima en atenció a les previsions de l'article 19.3 de l'LOPDGDD. Amb tot, no pot dir-se que aquest precepte de l'LOPDGDD prevegi expressament la comunicació de dades examinada. Per tant, no sembla que pogués considerar-se d'aplicació en el present cas l'excepció de l'article 14.5.c) de l'RGPD.

Tampoc sembla que pogués considerar-se d'aplicació l'excepció de l'article 14.5.a) de l'RGPD, atès que, per bé que l'entitat es planteja informar les persones interessades o afectades per la cessió sobre el fet que es comunicaran les seves dades, això no sembla que hagi de comportar que aquestes persones ja disposin de tota la informació legalment exigida sobre el tractament de les seves dades que duren a terme els cessionaris.

Així doncs, un cop obtingudes les dades, els departaments, com a responsables, haurien d'informar les persones interessades dels extrems a què es refereix l'article 14 de l'RGPD en un termini raonable però, en qualsevol cas, atès que les dades s'emprarien per comunicar-se amb elles, abans o en la primera comunicació amb aquestes persones (article 14.3.b) RGPD).

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La comunicació de la base de dades de contacte de què disposa l'entitat a determinats departaments de l'Administració de la Generalitat estaria emparada per l'article 19.3 de l'LOPDGDD, sempre que es compleixin els requisits que aquest article preveu i es respecti el principi de minimització de dades, en els termes apuntats en aquest dictamen.

Sens perjudici que correspongui a l'entitat informar sobre els destinataris de les dades personals de què és responsable, correspondria als departaments, cessionaris de les dades, informar les persones afectades per aquesta comunicació sobre els aspectes relatius al tractament de les seves dades establerts a l'article 14 de l'RGPD.

Barcelona, 27 de gener de 2020